

анализированы некоторые факторы, которые являются обязательными для верного понимания предложения и высказывания. Проведен анализ работ отечественных и зарубежных ученых с целью проведения комплексного анализа понятий "предложение" и "высказывание".

Предложение, высказывание, контекст, авторская интенция, дискурс.

In the article concepts "suggestion" and "utterance" are probed in modern linguistics, their distinction is proved. Named and analyzed some factors which are obligatory for the faithful understanding of "suggestion" and "utterance". The analysis of works of domestic and foreign scientists with the purpose of lead through of complex analysis of concepts "suggestion" and "utterance" is conducted.

Suggestion, utterance, context, the authors' intent, discourse.

УДК 811.111'276.3 – 055.1:070

СЛЕНГ ТА ЙОГО РОЛЬ У СУЧАСНІЙ КОМУНІКАЦІЇ. СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

С.Г. Качмарчик, старший викладач

Розглянуто поняття "сленг" та соціолінгвістичні особливості молодіжного сленгу. Проаналізовано специфіку вживання сленгу в різних соціальних та професійних групах людей та його роль у процесі комунікації. Визначено шляхи та причини проникнення сленгу в літературну мову.

Літературна та нелітературна мова, сленг, комунікація, соціолінгвістичні особливості.

Мова відображає культурно-історичний фон кожної епохи та, як правило, є повністю зрозумілою тільки людям, що живуть у цю епоху. Будь-яка національна мова характеризується не лише літературною лексикою, а й різними територіальними та соціальними діалектами, яким властиві певні лексичні, граматичні та фонетичні особливості, що відрізняються від загальнонаціональних літературних форм. Сленг різних соціальних груп найбільш жваво реагує на всі події в житті. Він підхоплює і відображає нові явища і сам змінюється

в процесі їх перетворень. Проте на цьому етапі розвитку лінгвістики сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження.

Як відомо, повсякденною мовою спілкування сучасної молоді є молодіжний сленг, який може бути своєрідним показником рівня їх розвитку, інтересів, смаків та потреб.

Під молодіжним сленгом розуміють “сукупність мовних засобів високої експресивної сили, що постійно трансформується та використовується в спілкуванні молодими людьми, які перебувають у фамільярних, дружніх відносинах” [1, с. 3].

Сленг охоплює практично усі сфери життя, описує практично усі ситуації, оскільки сленгові слова народжуються як результат емоційного ставлення мовця до предмета розмови. Сленг – це постійна словотворчість, в основі якої лежить принцип мовної гри. Нерідко саме комічний, ігровий ефект є головним у сленговому тексті. Адже молодій людині важливо не тільки “про що казати”, але й “як казати”, щоб бути цікавим оповідачем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Поняття сленгу здобуває все більшої уваги сучасної філології. Різні аспекти сленгу вивчалися в працях як вітчизняних, так і зарубіжних лінгвістів. Серед них: В. Балабін, В. Вілюман, І. Гальперін, Т. Нікітіна, М. Копиленко, Г. Менкен, Є. Удзинська та ін. Однак, на наш погляд, ця проблема не є достатньо розглянутою та практично розробленою, адже сленг щоденно поповнюється та потребує подальших досліджень.

Актуальність теми спричинена тим, що лексичний склад англійської мови, як і будь-якої іншої мови, містить велику кількість сленгових утворень, що відповідають певним соціальним та професійним групам людей. Мовний субстандарт як невичерпне джерело поповнення мови потребує більш ретельної уваги лінгвістів. Уже сама властивість субстандартної системи лексики постійно поновлюватись є цікавою для вивчення цього явища як у теоретичному, так і практичному планах.

Мета дослідження – описання соціолінгвістичних особливостей молодіжного сленгу, визначення причин використання його у дружці, комплексне описання молодіжного сленгу як однієї з підсистем сучасної англійської мови, виявлення його диференційованих ознак, описання особливостей використання сленгізмів, встановлення значень сленгових одиниць та виразів, визначення джерел поповнення сленгу та способів сленгоутворення.

Виклад основного матеріалу. На відміну від жаргонної лексики в цілому, що має вузьку сферу вживання, жаргонізми з молодіжного сленгу активно проникають у сферу загальнонародної лексики і

використовуються як ефективний засіб емоційної та експресивної мовної дії. Вони широко проникають у художню літературу, а в творах сучасних сатириків та гумористів служать для створення яскравих і образних засобів мови.

Сленг – це слова, що часто розглядаються як порушення норм стандартної мови. Це дуже виразні, іронічні слова, що вживають для позначення предметів, про які говорять у повсякденному житті [2, с. 34]. Наведемо приклади: *все в ажурі – hunky-dory – it means nice-going, okay and no mistake; Фільтрупй базар! – Stop blabbing! – meaning – Hold your tongue! бакси – green backs greens; пахне смаженим (погані справи) – war is in the air, не жимтя, а малина – a real picnic.*

Інше слово активного розмовного сленгу в англійській мові – це слово *cool*, що в словниках перекладається як щось середнє між теплим і холодним, тобто прохолодне. У повсякденному ж спілкуванні “*cool*” звучить в той момент, коли ми говоримо “здорово!”, “клас!”, “кльово!”, “чітко!” і тощо.

Зараз у сучасній англійській мові модно скорочувати все, що піддається скороченню. Англійська мова, що і без того відрізняється лаконічністю, досить упевнена і без жалю справляється з довгими і дуже довгими словами. Так їх *termination, graduate, technological, exhibition, exposition, doctor, fabulous, psychopath, demonstration, criminal, homosexual* і багато інших перетворилися, відповідно в *termo, grad, techno, exhibit, expo, doc, fab, psycho, demo, crim, homo...* Довгі слова замінюються короткими. *Nevertheless* в розмовній активній мові не використовується зовсім, поступившись місцем коротшим і зрозумілим *but* або *though*. А слово *ecstasy* перетворилося в просторіччя *xtc*. Ця тенденція, а також заміна слів заголовними літерами були спровоковані у вісімдесяті роки в основному рок-групами, які в своїх назвах скорочували все і вся.

Через довжину і громіздкість деяких англійських слів все частіше і частіше молоде покоління вдається до мінімалізму: замість *you* пише просто *U* (вимова одна і та ж), а замість частки *to* – просто *2...* Отже всі ці назви рок-груп – “*U2*”, “*INXS*”, “*U96*” – не просто аббревіатури, у них прихований і другий сенс: “*U2*” читай “*You two*” (“Ви обидва”) або “*You too*” (“Ти теж”).

Молодіжний сленг подібний до його носіїв: він різкий, гучний, зухвалий. Він – результат своєрідного бажання переінакшити світ на інший зразок, а також знак “як свій”. Мова тут виражає внутрішні прагнення молоді яскравіше і сильніше, аніж за допомогою одягу, зачіски чи способу життя.

Покоління молоді змінюються кожні п'ять – сім років, а з нею змінюються і сленг. Сленг – явище плинне, нестійке, пов'язане з пе-

вним часом, тому, якщо воно не зафіксовано в словниках, зникає разом з професіями, політичною ситуацією, груповими інтересами, своєрідністю покоління. Вивчення сленгу рівнозначне дослідженню неповторного історичного моменту [3, с. 55].

Сленгізми дуже інтенсивно просочуються в мову преси. Майже у всіх матеріалах, де йдеться про життя молоді, про її смаки та інтереси, про її свята і кумирів, містяться сленги в більшій або меншій концентрації.

В англійській мові зміна шляхів і джерел словотворення в молодіжному середовищі відбувається дуже швидко і залежить від цілого ряду соціально-економічних, політичних і культурних подій і змін. Шляхів і причин, через які літературна мова поповнюється сленгом, кілька, і вони нерозривно пов'язані між собою. Позначити їх можна так.

1. Основний шлях проникнення сленгу в друк – через журналістику. Сучасні журналісти, в більшості своїй молоді люди, студенти, представники того класу, який в основному і вживає в своїй мові молодіжний сленг. Звідси сленгізми проникають у писемну мову, бо вони дозволяють більш емоційно, експресивно і точно висловлювати дії, почуття та емоції.

2. Більшість журналів і газет нині спрямовані на адекватне сприйняття інформації молодими людьми, а це досягається через часте вживання у пресі зрозумілих і звичних виразів, тобто сленгу.

3. У процесі зародження нової культури країни шукають шляхи свого подальшого розвитку і один з цих шляхів полягає через зміну лексики молоді.

4. Мова – явище, якому необхідно розвиватися і вдосконалюватися. Взагалі це відбувається через запозичення іноземних слів і появу неологізмів. Літературна мова в наш час розвивається не так швидко глобально, як сленг, і не може дати чітку однослівну характеристику якогось предмета, явища чи дії. Отже, літературній мові доводиться запозичувати слова з молодіжного сленгу, що дозволяє мові розширюватися і розвиватися.

Таким чином, поява сленгу в пресі – цілком зрозумілий і зумовлений низкою причин процес. У молодіжних англійських журналах зустрічаються дуже цікаві сленгізми, які іноді виявляється важко зрозуміти. Було проаналізовано такі сленгізми:

- *bats* – псих (“*he has bats in the attic*” – у нього поїхав дах);
- *big daddy* – “важлива шишка”, великий бос (*Only don't say Billy, he is already a big daddy* – Тільки не називай його Біллі. Він вже важлива шишка...);

- *carry away* – кайфувати, тащитися (*The music was so cool that she was carried away.* – Музика була такою класною, що її таки “віднесло”);

- *crack a joke* – відмочити жарт (*He is so cute! Cracking jokes all over!* – Він такий кумедний! Увесь час відмочує які-небудь жарти.);

- *go ape* – дуріти, втратити розум (*Jane did go ape over the new car* – Побачивши нову машину, Джейн майже не втратила глузд (від радості);

- *in a pig’s eye* – ледве, навряд чи (*You ask me would I do that? In a pig’s eye!* – Ти питаєш, чи буду я це робити? Навряд чи!);

- *come off it* – досить тріпатися, досить брехати (*You got a gun? Oh, come off!* – У тебе і пістолет? Не бреши!);

- *string along* – водити за ніс, обдурювати (*Mick stringed along Jane but didn’t mean to marry her.* – Мік водив Джейн за ніс і навіть не думав з нею одружуватися).

Сучасна молодь вказує такі позитивні значення сленгу: “сленг допомагає точніше висловлюватись”, “використання сленгу полегшує спілкування”, “сленг допомагає виражатися конкретніше і швидше”. Проте деякі вважають, що “надмірне вживання таких слів звучить безглуздо, та і художня мова набагато красивіша”, і це вказує на “негативний вплив запозичених з англійської мови слів” [5, с. 33].

Новий або старий, сленг залишається з молоддю, як острівець природності і свободи від старого світу дорослих. Отже, сленг був, є і буде. Добре це чи погано? Питання, мабуть, неправомірне. Сленг не можна ані заборонити, ані відмінити. Він змінюється з часом, одні слова зникають, інші – з’являються, як і в будь-якій мові. Звичайно, погано, що сленг повністю замінює людині нормальну мову, але уявити сучасну молодь зовсім без сленгу – просто неможливо. Не випадково нині сленг вживається в пресі і навіть в літературі для додавання мові жвавості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Молодіжний сленг повинен стати об’єктом пильної уваги вчених-мовознавців, бо як показують приклади інших жаргонних систем, спеціальна лексика іноді проникає до літературної мови та закріплюється там на довгі роки.

Список літератури

1. Никитина Т.Г. Словарь молодёжного сленга: матер. 1980 – 2000 гг. / Т.Г.Никитина. – СПб : Фолио-Пресс, 2003. – 704 с.
2. Голденков М.В. Осторожно! Hot dog! Современный активный English / М.В.Голденков. – Мн.: ООО “Инпредо”, 1997. – 212 с.

3. Радзиховский Л.А. Сленг как инструмент отстранения / Л.А.Радзиховский, А.И.Мазурова // Язык и когнитивная деятельность: сб. статей. – М.: Наука, 1989. – С.55–63.

4. Подюков И.П. Жаргонизированная лексика и фразеология в обиходно-разговорной речи молодёжи // Лингвистическое краеведение: сб.статей. – Пермь, 2006. – С. 206–214.

5. Уздинская Е.В. Семантическое своеобразие современного молодёжного жаргона / Е.В.Уздинская // Активные процессы в языке и речи. – Саратов, 1991. – Вып. 3. – С. 32–36.

Рассмотрено понятие “сленг” и социолингвистические особенности молодёжного сленга. Проанализирована специфика использования сленга в разных социальных и профессиональных группах людей и его роль в процессе коммуникации. Определены пути и причины проникновения сленга в литературный язык.

Литературный и нелитературный язык, сленг, коммуникация, социолингвистические особенности

Subject under consideration in the article is investigation of “slang” concept, social and cultural peculiarities of youth slang. The specific usage of slang in various social and professional groups of people and its role in the process of communication has been analyzed. The author determines the ways and reasons of slang penetration into literary language.

Literary language, substandard language, slang, communication, social and linguistic peculiarities.

УДК 81'373.612:811.11

СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ МІГРАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ АВІАЦІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ

І. В. Асмукович, аспірант*

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Розглянуто особливості та причини процесів детермінологізації та транстермінологізації англійської фахової мови авіації, способи потрапляння термінів досліджуваної підмови в загальну

---

* Науковий керівник – доктор філологічних наук, професор Т.Р. Кияк

© І. В. Асмукович, 2013